

RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 1043848
afdelingsnaam: B&O Sociaal Domein
steller: Vincent Raats
telefoonnummer: 06-15952186
onderwerp: Raadsvoorstel "Naar een financieel gezond sociaal domein"

Voorstel

1. De maatregel om een algemene voorziening dagbesteding te creëren, vast te stellen.
2. De maatregel om te gaan werken met het normenkader HHM bij huishoudelijke hulp, vast te stellen.
3. De financiële effecten van de maatregelen verwerken in de programmabegroting 2022.

Samenvatting

Ten tijde van het opstellen van de programmabegroting 2021 is de financiële afwijking 2020 (zie de raadsinformatiebrief 2020-52 'Melding financiële afwijking 2020 Wmo en Jeugdzorg') structureel verwerkt in de begroting, wat resulteerde in een additioneel structureel nadeel van € 3,9 miljoen.

Tegenover dit nadeel is destijds een extra stelpost opgenomen ten aanzien van extra verwachte bijdrage vanuit het rijk en een extra taakstelling op de lasten. In de begroting 2022 zijn de extra middelen vanuit het rijk verrekend met de bijbehorende stelpost. De taakstelling dient nog in gevuld te worden. De taakstelling is als volgt verdeeld:

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Taakstelling Jeugd	300.000	400.000	400.000	400.000
Taakstelling WMO	600.000	800.000	800.000	800.000
Totaal	900.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000

De begrote lasten 2021 voor Jeugd (zorg in natura) betreft € 18,9 miljoen. De taakstelling van € 400.000 betreft derhalve 2% van het totaal.

De begrote lasten 2021 voor WMO (zorg in natura) betreft € 13,9 miljoen. De taakstelling van € 800.000 betreft derhalve 6% van het totaal.

Dit nadeel en de prognose over de volumetoename maken maatregelen tot besparing urgent.

In regionaal verband is daartoe het actieprogramma ‘Naar een financieel gezond sociaal domein’ opgesteld. Hierover is door u een zienswijze ingebracht ([zie raadsvergadering 31 maart 2021](#)) die verder is betrokken bij de uitwerking van de besparingsvoorstellen.

De huidige stand van zaken is dat de taakstelling nog onvoldoende ingevuld kan worden. Volledige verwerking van de taakstelling in de begroting 2022 is niet mogelijk.

Op lokaal niveau zijn besparingen onderzocht. In dit voorstel wordt voorgesteld een tweetal lokaal te realiseren besparingsmogelijkheden te starten.

Het college is teleurgesteld in het tempo dat het regionale programma tot nu toe heeft gehad. In de regio hebben wij aangedrongen op een hogere urgentie voor het doen van besparingsvoorstellen, zoals opgenomen in het actieprogramma. We zullen daarop blijven sturen. Verder zijn wij voornemens in het regionale portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein voor te stellen alsnog een onderzoek door een extern bureau uit te laten voeren gericht op de samenwerking in de regio tussen gemeenten en met de regio Gooi en Vechtstreek. Nu we een actieprogramma uitvoeren, dat deels regionaal en deels lokaal uitgevoerd moet worden, is het ons inziens nog belangrijker dat de samenwerking stevig en efficiënt is.

Inleiding

Gemeenteraden, adviesraden, en organisaties in de regio Gooi en Vechtstreek hebben in hun zienswijzen aangegeven overwegend positief te zijn over de maatregelen uit het actieprogramma. De door uw raad meegegeven aandachtspunten, de aandachtspunten van de Adviesraad sociaal domein Hilversum (ArSD) en van de aanbieders zijn bij de eerste uitwerking van de “Verkenning naar een financieel gezond sociaal domein” meegenomen (zie bijlage 1.).

In dit raadsvoorstel treft u een verdere concretisering aan van de lokale maatregelen uit het actieprogramma. De in dit raadsvoorstel opgenomen algemene voorziening dagbesteding is een uitwerking van de ingezette beleidslijn van de Kadernota Sociaal Domein 2017-2021 ([vastgesteld in de raad van 7 juni 2017](#)) en die van de Agenda Wmo-Welzijn in de wijk ([raadsbesluit 16 oktober 2019](#)). Met dit voorstel wordt invulling gegeven aan toezegging T21/013 van 10 februari 2021 (toezegging van wethouder Walters om, in het kader van het regionaal actieprogramma, bij de raad terug te komen met een definitieve set aan maatregelen).

De lokale maatregelen

Zes lokale maatregelen zijn onderzocht op besparingsmogelijkheden.

Bij nadere beschouwing van deze maatregelen blijkt dat:

- Bij een maatregel geen besparing mogelijk is. (Algemene voorziening thuisondersteuning, bijlage 4).
- Bij drie maatregelen besparingen op termijn mogelijk zijn (Van vindplaats naar werkplaats, Scherpere toegang en Arbeid in plaats van zorg). Deze maatregelen vergen nader onderzoek in samenhang met de regionale maatregelen.
- Bij twee maatregelen er nu sprake is van besparingsmogelijkheden. Dit betreft het creëren van een algemene voorziening dagbesteding en het invoeren van een nieuw normenkader voor het indiceren van huishoudelijke hulp (bijlage 2 en 3).

De overige maatregelen.

In regionaal verband worden de overige maatregelen opgepakt. Vanzelfsprekend informeren wij u over de uitkomsten van de financiële doorrekeningen van de maatregelen zodra deze beschikbaar zijn. De eerste resultaten worden eind eerste kwartaal 2022 verwacht.

Probleemstelling/doel

Dit voorstel heeft tot doel meer grip te krijgen op de uitgaven in het sociaal domein. De urgentie daartoe is groot. Door besparingsmaatregelen te treffen is het de bedoeling de uitgaven in lijn te brengen met de meerjarenbegroting en de informatiehuishouding structureel te verbeteren. Daarbij is het de bedoeling dat de kwaliteit van de ondersteuning voor de inwoners die dat nodig hebben op orde blijft.

Argumenten

1.1. Algemene voorzieningen: ondersteuning dichterbij in de buurt

De gekozen maatregel is om Wmo dagbesteding licht als algemene voorziening aan te bieden en waar mogelijk te koppelen aan “inloop en ontmoeting”. Deze algemene voorziening is voorliggend aan het aanbieden van lichte dagbesteding als maatwerkvoorziening. Uit de opgestelde businesscase (bijlage 2) blijkt dat het creëren van een algemene voorziening financieel haalbaar is en een besparing oplevert. Vanaf 2025 bedraagt de besparing structureel €100.000 per jaar. In de periode 2022 -2024 realiseren we geen besparing vanwege de invoeringskosten en het ingroei tempo van de algemene voorziening die in de periode 2022-2024 worden gemaakt.

De maatregel om een algemene voorziening dagbesteding te realiseren ondersteunt de ingezette beleidslijn van de Kadernota Sociaal Domein 2017-2021 ([vastgesteld in de raad van 7 juni 2017](#)) en die van de Agenda Wmo-Welzijn ([raadsbesluit 16 oktober 2019](#)) zoals het versterken van de sociale basisinfrastructuur en het creëren van eenvoudig toegankelijke algemene voorzieningen in de wijk.

1.2 Normenkader: meer maatwerk

De doelstelling van de toepassing van het normenkader is dat de omvang van de huishoudelijke hulp objectief wordt vastgesteld. Het normenkader van HHM helpt om die ondersteuningsvraag en omvang huishoudelijke hulp te concretiseren en in te vullen. Het voordeel van het normenkader HHM is dat het de cliënt een beter inzicht geeft hoe de indicatie tot stand is gekomen en uit welke bestanddelen de huishoudelijke hulp is opgebouwd. Ook voor de zorgaanbieder biedt het normenkader duidelijkheid: het wordt helder wat de inwoner zelf nog kan doen aan huishoudelijke activiteiten en wat de zorgaanbieder geacht wordt te doen in huis.

Bij een geleidelijke invoering van het normenkader met ingang van 1 januari 2022 kan een besparing worden gerealiseerd in 2022 van € 150.000,- (bijlage 3). Dit bedrag loopt in de jaren daarna op naar een bedrag van structureel € 400.000, -. Bij deze besparing is al rekening gehouden met een scherpere indicatie vanaf 2020. Een geleidelijke invoering sluit aan bij de geplande datums voor herindicatie, waardoor de invoering van deze maatregel wordt gefaseerd. Sneller invoeren zou meer projectkosten met zich meebrengen voor vervroegde herindicaties en voor het onverwachts benaderen van inwoners hierover. Vanuit ervaringen in Almere en Huizen leren we dat het van belang is dit nieuwe normenkader in goede afstemming met de inwoner en de zorgaanbieder in te voeren. Daarom leidt een geleidelijke invoering, waarbij aangesloten wordt bij het herindicatiemoment, tot een beter resultaat voor de inwoner.

Financiën, middelen & capaciteit

Op basis van de lokale maatregelen is een besparing mogelijk van € 150.000,- vanaf 2022.

Voor de regionale maatregelen is naar verwachting een besparing mogelijk in 2022 van € 150.000,-.

Zorgsoort/maatregel	Uitwerking	2022	2023	2024	2025
Taakstelling Jeugd		300.000	400.000	400.000	400.000
<i>Jeugdhulp</i>					
1 Van vind plaats naar werkplaats (speciaal onderwijs)	Regionaal	PM	PM	PM	PM
1 Van vind plaats naar werkplaats (regulier onderwijs)	Lokaal	-	-	-	-
2 Anders verwijzen	Regionaal	PM	PM	PM	PM
<i>Verblijf Jeugd</i>					
3 Meer gezinshuizen en pleegzorg	Regionaal	PM	PM	PM	PM
4 Gezamenlijke bekostiging	Regionaal	PM	PM	PM	PM
Taakstelling WMO		600.000	800.000	800.000	800.000
<i>Huishoudelijke hulp</i>					
5 Scherpere toegang (versoberen levering)	Regionaal	PM	PM	PM	PM
6 Normenkader HHM	Lokaal	-150.000	-250.000	-350.000	-400.000
7 Algemene voorziening thuisondersteuning	Lokaal	-	-	-	-
<i>Dagbesteding en begeleiding</i>					
8 Eenvoudige zorg bij complexe situaties	Regionaal	PM	PM	PM	PM
9 Scherpere toegang	Lokaal	-	-	-	-
10 Algemene voorziening dagbesteding	Lokaal	-	100.000	100.000	-100.000
11 Arbeid in plaats van zorg	Lokaal	-	-	-	-
<i>Beschermd wonen</i>					
12 Heronderzoek wachtlijst	Regionaal	PM	PM	PM	PM
13 Gezamenlijke toegang	Regionaal	PM	PM	PM	PM
<i>WMO vervoer</i>					
14 Verhogen eigenbijdrage	Regionaal	PM	PM	PM	PM
Nog in te vullen PM post (volgt 2022)	Regionaal	-150.000	-	-	-
Restant taakstelling		600.000	1.050.000	950.000	700.000

De taakstelling in 2022 wordt ter hoogte van € 300.000,- als volgt ingevuld:

- € 150.000,- door het toepassen van het normenkader (lokaal vorm te geven)
 - € 150.000,- door in regionaal verband het toepassen van een scherpere toegang (versobering levering Wmo), onderzoek naar uitstroom en te sturen op grip op uitgaven en kostenbewustzijn.
- We werken samen met de Regio Gooi en Vechtstreek aan verbetering van de sturingsinformatie binnen het sociaal domein. Dit sluit aan bij de aanbevelingen uit het KPMG rapport, waarover u bent geïnformeerd met de collegebrief van 28 oktober 2020. In het verbeteren van de sturingsinformatie zijn al forse stappen gezet. De periodieke raadsdashboards zijn daarvan een voorbeeld. Daarnaast zijn wij bij het project "Data gestuurd werken" onder andere bezig data beter op elkaar aan te laten sluiten. Ook het verbeteren van de toegang tot voorzieningen en kostenbewustzijn krijgen binnen het Sociaal Plein voortdurend aandacht en maken deel uit van de onder regie van de Regio

voorgestelde maatregelen. Kostenbewustzijn is gericht op het in beeld brengen van de eigen mogelijkheden van inwoners en het bespreken daarvan en is gericht op de kennis bij WMO-consulenten van de kosten van de diverse WMO-voorzieningen.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat een deel van de taakstelling niet is ingevuld (2022: € 600.000,- 2023: € 1.050.000, 2014: € 950.000 en 2025 € 700.000). Voorgesteld wordt het restant van de stelpost van 2022 (€ 600.000) af te ramen. Het restant van de taakstelling voor de jaren 2023 en later dient te worden ingevuld door de resterende maatregelen die momenteel verder worden opgepakt.

Samengevat:

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Taakstelling	900.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Invulling taakstelling	-300.000	-150.000	-250.000	-500.000
Afboeken taakstelling	-600.000	-	-	-
Restant taakstelling	-	1.050.000	950.000	700.000

Het afboeken van de taakstelling 2022 (€ 600.000) en de financiële effecten van maatregel #6 (Normenkader HHM) en maatregel #10 (Algemene voorzieningen dagbesteding) zijn reeds verwerkt in de concept programmabegroting 2022.

Uitvoering

De berekening van de besparingsvoorstellen is inclusief uitvoeringskosten. Een toets is uitgevoerd op de juridische haalbaarheid van de voorstellen. U wordt over de voortgang van de uitvoering van de maatregelen op de reguliere wijze geïnformeerd.

Onder voorbehoud van draagvlak bij de regionale portefeuillehouders, en het ter beschikking stellen van de benodigde middelen, wordt voorgesteld een extern onderzoek uit te voeren naar de samenwerking tussen gemeenten en met de regio Gooi- en Vechtstreek binnen het sociaal domein.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

W. Groot, ls.

P.I. Broertjes

Bijlage(n)

Bijlage 1: eerste uitwerking “verkenning naar een financieel gezond sociaal domein”

Bijlage 2: algemene voorziening dagbesteding

Bijlage 3: normenkader

Bijlage 4: algemene voorziening hulp bij het huishouden